

կաթնուղիին շինութեան առնել, երկրա-
չափներուն և գործարարներուն: Նոյն-
իսկ ընդհարումներ կատարուած են,
երկու կողմէ պայաններ տալով: Այս
պատճառաւ ըրոր գործարարները զին-
ուած էին և այնպէս կ'աշխատէին: Այս
ընդդիմութեան պատճառաւ այն էր որ
առաջ Հարարքի և ծիրանի միջև
կարաւանները ասոնց ուղտերով տեղի
կոշնեմային, որով երկաթուղին մրցա-
կից մըն էր:

Ժամը 7ին մայրաներուն դռները
սկսաւ փոխուիլ: չըրկապղնձ ըրոր
բուսականութիւնը արծաթագոյնի վե-
րածուեցաւ: Ժամը 7½ին Յիւլի քիւ-
միներն վրայ էջրակ անուն տեղը կանգ
առնել, ուր իւզոտներն կատարեմ-
բին մեքենան և տնտեսներ: Էջրակի
մէջ, պատերը անկանոն սկզբը քարէ
եղէզէ: մայրաքիւն և խոտէ տանիքնե-
րով քանի մը Սոմալական հիւղակներ
կան: Մէջ քանի պղտորներն լուսա-
նկարը անուի ուղեցի: բայց հայերնին
աղաչանքն պաշտպանելն որ չընեն այդ
բանքը: որովհետեւ կը վախճային որ
իրենց զաւակները մեռնեն... Սո ալ
անոնց մեռնելը չուզէր: «Վաղ»
անցաւ: Զոնկէց մեկնէ: Ետք հետե-
ղիպանքը զինկապի առաջապին մէջ
տեսանին նման ճերմակ, Նուրբ, գե-
ղեցիկ, եղնիկի պէս սիրուն և տա-
նիկ-ուղտի պէս դիւրեւարթ խումբ մը
անկարծ: ինչպէս նաև ամէնքն ալ
ձիւն-ճերմակ, փոքրերն կոշտով աշ-
ծելու հօտի մը: Սակաւաւ դիտեցի
ասոնց արարելը:

Ժամը 8ին Յիւլի քիւմիներն վրայ
էջրակ ըստած տեղը հասանք: Կա-
յարանը իրենցից ետք մեծ հիւղակ-
ներէ կ'աշխատէ Էր և չուրէր 40—50
մետրից սոմալական զիւր մը կա-
յարանները միւս անպատասխան կարգ-
ներու պէս դուրսարարած են: անոնց-
մով, այսինքն ուղտերու թիւնաւորող-
չէզով: ոչխարի, այծի և ուղտի ձա-
գերուն վաճառուածը և կաթովը
կ'աշխատէ: Ուր որ չան տանք: Է,
ուր որ արտադրար ծաղիկ հոն կը
գործեն և միջին խոտերուն վերջու-
նակը կը ընալին: ամէն ցիւղ իր տա-
նակին մէջ: Սոմալ լուսնու չուրէր
ուր որ երկուն հոն անկարծաւ քա-
կարան կը շինեն: Նոյն քար կալ, եր-
կու մէկերն ուս արտադրուած և մէկ
կէս մէկը բարձրութեամբ պատ մը կը
շինեն, զորից քիւմի, ինքի առանց
ցիւղի: վրան ցտեղիւրը և ինքի կակուղ
ու Նուրբ խոտերով կը ծածկեն: Այս-
պէս մէկ օրուան մէջ մէկ ընտանիք
իրն տանք: Է շինէ: Կար չուրէր տե-
ղերը թէ՛ պատը և թէ՛ տանիքը ամ-
բողջովն տանք: Է շինուած և վրան
խոտերը կ'աշխատէր զոգաւորած մը կը
ձեւացնեն: Իսկ հոն ուր ծառի տանք
չկան, տանքը 2—3½ կական կանգուն
երկայնութեամբ չորս ծոցեր ունի,
զորս մէկմէկու կը կապէ և զետնը
կը գտնէ, որով հոն չուրէր կը գտնէ
մայրաքիւնը և խոտերը: Նոր
ցիւղ մը մէկ արտադրարն միւսը կը
գալի: ամէն Է և 5—10
օրս խոտէ քայքայած իր տանը մէջ-
տեղ կը կը: Էջրակի կայարանին չըր-
կապը ընդհարանէ մարդապետին
ըլլալով, Սոմալները, զայոց կեցողե-
րուն մասուն, թացան, և այն ծախ-
ելով զարմ վաճառած և առանց ուղե-
լու գիւղ մը կ'աշխատէ հոն հոն:

Կառավարման կենտրոն: Սոմալի
աղիքներն, տիկերով, կողովներով մա-
ծուն և թայան թերին և ուղտերուն
րուն ծախցին: Փոքր տիկով թացան
սոն հոն: Հիմա ընկերայինները պիտի
ընեն թէ չկողովներով թացան, մա-
ծուն կը ծախուի, կողովին մէջ թա-
ցան կը մնայ: Սոմալարն Սոմալարն
վրայը տեղեկութիւն ունեցողները
գիտեն թէ Ուլէ և ծալու ուղտերու
րուն թայանները արտադր տեղեկութեան
բարակ: Երկրէ մը մը տեղէ ետք,
զերծանի պէս կը հիւսնեն, յետոյ ա-
սոնց իրարու վրայ կը փաթեմեն և ար-
մախ տնտեսներու հետ ալ կը հիւսնեն,
այսպէս ձեւացնելով կոր, հաւկթա-
մե, երկայն և կալարեղծ առիւթի,
վրան ծախելու յարմար բոլորչի: Թայ-
լանք, և մածուն, թացան շուր պա-
րունակներու աստիճան սեղմ սպիտակ
Այս բուսական ամաններն չուրը քիւ-
մի մը կը թորի, որով ասոնց չուրը պա-
ղեցնելու համար կը զործածուին:

Ան, այսինքն Սոմալները փո-
խանակ արմախ ձիւղերուն: Նուրբ,
կակուղ և խոտ արմախ խոտէ մը
առաւել, ամաններ կը հիւսնեն, կը
գործածեն: Չիւրուղ լոյծ մարմիննե-
րու, զոր օրինակ մածունի ամանները,
հիւսնելու ետք նկար կողմը միջոց մը
ծալին կը բռնեն: մուրի խաւ մը կը
ծալի ծալուովը: Սոմալը միջոց ընդ-
միջով այսպէս ծալուելի ետք ներսի
կողմը չալկուած գոգի մը վրան կը
կ'աշխատէ: Սոմալն այս տեսակ ամանները
չեն լուար: Նոր տալան մածունը
պիտի փոխուի, տալան կը ծալուեն և
այսպէս անխախտ կ'ընեն:

Սոմալի աղիքներն գտնած մածուն
թիւն էր և լեղի կը զարեք: Հար-
ցուցի թէ ինչպէս կը շինեն: Հասցայ

Թէ, այսօր քանակ կաթնին ծառ-
ուած մեծ տալան մը մէջ կը լեցնեն
առանց եռացնելու և առանց մակար
դնելու: Էնտեսալ օրը, իրենց կեղ-
կուրէն աւելցած կաթը միւսին վրայ
կը լեցնեն: վերջապէս իր մածուն
հին կաթը կ'աշխատէ տալան և թարմ
կաթ կը զնեն: Ետքունը և մակար
դնել չեն դիտեր: Այս պատճառով ա-
նոնց թացանը և մածունը մըն ճաշ-
ակն չեն գար, բայց ինչ բնէն որ
տալան մը կը ամրագրէ անընդհատ
թացան խոտեր:

Այս տեղի ալ էրիկ մարդիկ չուրը
բոլորովն ուրախ գոլարթի տեսնելու
միջոց: Էրիկ մարդիկ զինկապով են,
կիւրերը չափազանց «տեղեկ» և ար-
դարը ի մօրէ մեկ: Ուլէնքն ալ յաղ-
նանքով են: Յամալ արարելն կը
խոսին:

Այս կայարանին մեկնելով անցանք
երկաթեայ ուրիշ կամուրջ մը: Սկիւր
նիս ձախերնիս կը տեսնուին ճերմակ
և սիրուն այծերու երանքի որ-նք հե-
ռուէն զգուած բամբակի կոշտը էին
կարծեն:

ՋՈՐ. ՍԱՏԵՐ ԷՆՍՈՒԵՏԵՏ ՓԱՇԱ
Պալատիկ Օմ. Քոմիտե

ԱՐՏԱՐԻՆ
ՊԱՏԵՐԱՍԵ
ԳԳԳԳԳԳԳԳԳԳ

ՌՈՐԴ ԱՐՈՒՐԻ ԱՆԿՈՒՄԻՆ
ՀԱՅԵՐԱՆԻՆԵՐԸ

ՅՈՐԴ ՏԱՆԵԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՆ ԱՐ

Բորթ Սրբութիւնը բախող երկար ժա-
մանակ անլուծելի պիտի չլինայ: Բ չոր
այն նշաններն: որոնք հազարաւոր
քիւմիներ հեռի տեղերէ կուգան կը
հասնեն մեզի, ցոյց կը տուին ուր
ամուսն անուր արեւմտեան կուրիներ
վերջ պաշտպանութեան զիւրաքիւմի-
նը սկսած է կաղալ: Մահուան կոթն
է զոր կը կուրէին, ո՛ր մէկ յոյս այլ
էս կ'ընայ փրկուելու կարելիութիւն
ներշնչել իրենց: որուն կրնային գեւ-
ապանը քանի մը շարքով առաջ, երբ
Բուրաքիւմի սպանալով Սրբութեան
քիւմի լուրը իրենց հասաւ, որ սակայն
անհետ կորաւ, ոչնչուաւ: Երբ ուսու-
կան յարձակողականը յաղորդեց: Սոմ-
թայի և Շահոյի ճակատամարտերուն
մէջ: Անկէց ի վեր ալ Բորթ Սրբութիւն
պահակագործները կուրէնք: Եթէ ոչ
ուրիշ նպատակի համար, այլ գտնէ
զենքերուն պատիւը փրկուել: համար
ս յալանքի դիւցազնութեամբ, պարտա-
ճանաչութեամբ և անձուիրութեամբ
որոնց միջոցաւ անոնք իրենց վրայ
հարկերնին ամբողջ աշխարհի հիւստե-
մը: Կայ առ թայ պատգամներն զի-
րենք թշնամի թնդանութեան մահա-
ցոյցի կ'աղանակ տակ, խոտէ խոտ,
հողապատնէն հողապատնէն, բերդէ
բերդ, հետզհետէ միշտ աւելի աւելի
անկիւններ դէպ ի ետ երկաթով, ա՛յն-
պիսի անկիւններ, որոնցմէ դուրս ել-
նելու համար մահէն դատ թոյլի ճար
չկար: Սնագործին և վաթարի կրակ
մը, որուն նմանը հազիւ կարելի է
գտնել Տաթիկի Դիւթիկին մէջ: Եւ ո՛ր-
չափ ժամանակ որ Բորթ Սրբութիւն ան-
կուրը տակաւին ուշանայ, ա՛յնքան
աւելի իր պատգամներուն դիւցազ-
նութեան մասին յարուցած զարման-
քիս հետ կը խառնուի ընդհանուր
մարդկութեան բազմանքը: որպէս զի
այդ պատգամը օրինակը չուաւ հոն
իւ վերջապետին, որովհետեւ ասկէց
աւելի զտանկի տեսարան չի կրնար
ըլլալ, պահակագործներուն դիւցազնու-
թիւնը ասկէ աւելի բարձր չի կրնար
ըլլալ և վերջական ասկէտեղ չի կրն-
ար ալ եւս ուշանալ:

Բորթ Սրբութիւնը պիտի ինչալ, բայց
պատկառանքով և իշխանութեան պա-
շտօններուն պատմութեան մէջ իրեն
համար թերթ մը պիտի գրաւէ: Ըրու-
րովն առանձնապատկառ և պերճախոս
թերթը մը: Փետրուարի այն տխուր
գիշերուան մէջ, ինչ ամիս առաջ, երբ
յանկարծ ճարտական մարտասաններ
թնդանութեան նաւահանգստին մէջ ու-
րտային, մինչ ուսու նաւախոտերն
պանքը կը դուրսանային ծովաւ:
այլ Սրբութիւնը արքան զարմանա-
ղէպէն մէջ, սկսաւ ա՛յն պատմական
Դուրը, որ արձանագրեց Բորթ Սր-
բութիւնը, արձան գիտնի իրենց ընկերը:
մինչեւ հիմա դաւ չտուին, չորէն դաւ
առնուի պատեւ չունին: Անկարելի է
միթէ որ ուսու և ճարտարի կիւրորն
այս անակնկալ եղբայրացիները
կատարի ստանալու ճարտ երկու-
որ մը յանկարծ առաջ եկան իրաւա-
հովիւն մըն ալ նախ իրենց վերին
հրամաններուն և ապա՝ երկու
պատկառանքի ճարտարներուն միջեւ:
Երբ Պատկառանքը պատեւ, Դուրըն
ըրկովն անպատասխան գտնուեցաւ: Ո՛ր
Անկարելի մէջ էր վարչապետը: Մէ
կազմակերպուած էր և ոչ պատրաս-
տուած, աշխարհ աղեղեալ ա՛յն տա-
ւոր չիփոխուի:

Երբ չիփոխուեան վրայ, որուն մասին
կանխաւ քան մը ռուսաւ չէր: Նոյն իսկ
թուն Ռուսիոյ մէջ Մ. Արեւելքի պա-
րագներուն վրայ մտքի սկզբունքի
արամադութիւններ յայտնուեցան Ռու-
սիոյ անդադարաւթեան մասին ընդ-
հանուր թերահաւատութիւն մը կար:
որ սակայն ցրուեցաւ, փարստեցաւ:
Երբ Պատկառանքը երեսուն եկաւ իր ամ-
բողջ զարմարանքով: Մէկ գիշերուան
մէջ Դիւթիկ ծովուն տիրապետութիւնը
անցաւ: ճարտար, և Բորթ Սրբութիւն
ուսուին վարչական իսկ կորուսած
դիւրք մը նկատուեցաւ: ա՛յն խորեւի
զինակաւ Բորթ Սրբութիւնը, զոր
Ռուսիա ամբողջացած և բարձրակերտ
յորինքն էր իրեն: ամուր քաղաքը իր
Մ. Արեւելքան իշխանութեան, և ու-
րուն համար ճարտար գտնապէս կը
գտնուէր, և վերջապէս Պատկառանքի
գրգռուած էր: Ի զուր զրկուեցաւ
Մարտիկ Ռուսիոյ այդ ամէնէն ժո-
ղովրդական ծովային մարդը, ի զուր
գտնալին կողմէն օգնութեան փորձ և
դաւ: ճարտական դրոշները ծածանե-
ցան յաղթութեան յաղթութիւն: և
Մայիս ամիսը դեռ վերջացած չէր երբ
Բորթ Սրբութիւնը չըլկայի մը մէջ պրկուե-
ցաւ: Ծովուն կողմէն պաշարուեցաւ ծո-
վակալ Ռուսիոյ նաւատորմը, և ցա-
մաքէն ալ զօրավար Բուրաքիւմիին
հաղորդակցութեան և երկաթուղիին
զրկուեցաւ: ճարտար պաշարողներուն
միջոցաւ: Մինչ ծանրամանր աշխատու-
թիւններով ուսու օգնական գտնողը
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
րիս կը զրկուէին ճարտարը անդա-
պար առաջ կը խաղային, ծովուն
կողմէ հաղորդակցութեան զգու-
րութեան արգելքը չունեցաւ: Եւ
լուսն Թաղաւանի ճամբով: Բինչու և
Լիւստանի, մինչեւ որ Բորթ Սրբութիւն
չինական մալուշահերու միջոցաւ միայն
արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակ
սիւրբութեան երկաթուղիով Մանու-
ր

